

Informační list Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.4/2002

V zájmu jednotného postupu zadavatelů v oblastech postižených povodněmi

V souvislosti s rozsáhlými záplavami na území ČR a v návaznosti na vyhlášení stavu nouze v některých oblastech našeho státu ÚOHS, který podle ustanovení § 51 zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), vykonává dohled nad zadáváním veřejných zakázek, vydává **Výklad postupu podle zákona o zadávání veřejných zakázek pro zadavatele v oblastech postižených přírodní katastrofou.**

I. Veřejné zakázky, kdy peněžitý závazek bez DPH nepřesáhne 2 mil. Kč

(§ 49b zákona – zakázky malého rozsahu)

Jde o nejjednodušší způsob zadání veřejné zakázky, kdy zadavatel může rozhodnout o přímém zadání konkrétnímu zájemci (např. zhotoviteli, dodavateli atd.), a to za cenu obvyklou v místě plnění. Je povinen přitom vycházet z informací o trhu a vlastních zkušeností s možnými zájemci. Uvedený způsob zadání bude obvyklý např. při nákupech čistících prostředků, balené pitné vody, potravin, při úklidových pracích, opravách poškozených zařízení apod.

II. Veřejné zakázky, kdy peněžitý závazek bez DPH přesáhne 2 mil. Kč

(§ 50 odst. 1 písm. a) zákona – výzva jednomu zájemci k podání nabídky)

Uvedený způsob zadání je možný v případech naléhavé potřeby, jde-li o ohrožení životů nebo zdraví lidí, havárii, přírodní katastrofu nebo hrozí-li nebezpečí škody velkého rozsahu.

A. Postup v případech akutního nebezpečí ohrožení života nebo zdraví lidí

Jedná se o období kulminace povodně, kdy je nezbytně nutné vykonávat záchranné práce a neodkladné činnosti, jako je zpevňování hrází vodních toků, demolice, obnova zdrojů pitné a užitkové vody, nákup základních potravin a léků, dezinfekčních a čistících prostředků a dalších prostředků základní potřeby apod. V těchto akutních případech jakýkoliv úkon zadavatele při zadání veřejné zakázky vedoucí k urychlenému odstranění škod, k záchraně životů a zdraví lidí nebo k odvrácení hrozícího nebezpečí škody velkého rozsahu není v rozporu se zákonem. V takových případech, kdy zadavatel v tomto krizovém období zadal veřejnou zakázku jednomu zájemci jiným způsobem než písemnou výzvou (tzn. ústně, telefonicky a jinak), musí po uplynutí akutního stavu ohrožení uvést tento postup do souladu s ustanovením § 50 odst. 1 zákona, tzn. potvrdit takto učiněnou výzvu písemně, nebo alespoň k ní učinit písemný záznam. Ve výzvě, resp. v jejím písemném potvrzení (záznamu) je nutné uvést pouze specifikaci předmětu plnění a datum objednání (resp. odeslání). Tímto postupem se zadání veřejné zakázky podstatně zjednoduší, neboť zákon nevyžaduje dodržení žádných

zákonných lhůt a ani dalších formálních náležitostí, typických při ostatních způsobech zadání veřejné zakázky.

B. Postup v ostatních případech naléhavé potřeby

Postupovat podle ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) zákona lze i po uplynutí akutního stavu ohrožení, pokud se jedná o naléhavou potřebu, vyvolanou přírodní katastrofou, havárií, je-li ohrožen život nebo zdraví lidí anebo jestliže hrozí nebezpečí škody velkého rozsahu za předpokladu, že naléhavost potřeby stále trvá. Naléhavost potřeby spočívá v tom, že kvůli hrozcím škodám velkého rozsahu či ohrožení života nebo zdraví lidí, nelze z časového hlediska dodržet běžné, zákonem stanovené postupy zadávání veřejných zakázek. Zde se bude jednat o takové práce, které směřují k odstraňování následků škod, vzniklých v průběhu povodní, jako je např. zprovoznění důležitých železničních tratí a pozemních komunikací, telekomunikačních zařízení, čištění komunikací a vodních zdrojů, obnovení dodávek plynu, el. energie a vody. V takovém případě zadavatel již použije postup, stanovený v § 50 odst. 1 zákona, tj. písemnou formou vyzve konkrétního zájemce o veřejnou zakázku. Tato výzva bude obsahovat identifikace zájemce, požadavek na předmět plnění, datum, kdy byla učiněna, případně další požadavky zadavatele, které jsou nutné pro zpracování nabídky. Pokud zadavatel z důvodu urychlení učiní tento úkon, tj. výzvu jednomu zájemci k podání nabídky, telefonicky popř. faxem, musí být nejpozději do tří dnů potvrzen písemně (viz § 68 odst. 3 zákona). Před uzavřením smlouvy předloží uchazeč zadavateli oprávnění k podnikání, tedy živnostenský list a výpis z obchodního rejstříku, pokud je v něm zapsán (§ 50 odst. 2 zákona). Za zadávání veřejných zakázek hrazených z prostředků veřejných rozpočtů zodpovídají statutární orgány zadavatelů.

III. Veřejné zakázky, které nemají charakter naléhavé potřeby

V nejbližších dnech vyvstane nepochybně řada potřeb, které sice s přírodní katastrofou bezprostředně souvisí, nebude se však již jednat o naléhavou potřebu, která je nezbytnou podmínkou pro aplikaci ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) zákona, tj. pro výzvu jednomu zájemci k podání nabídky. V těchto případech již budou použity standardní postupy pro zadávání veřejných zakázek, které upravuje zákon podle výše budoucího peněžitého závazku. Zde se jedná o zadání veřejné zakázky formou vyhlášení obchodní veřejné soutěže (§ 4 zákona), výzvou více zájemcům k podání nabídky (§ 49 zákona), zjednodušeným zadáním (§ 49a zákona) nebo již výše zmíněným postupem u zakázek malého rozsahu (§ 49b zákona).

A. § 49 zákona – výzva více zájemcům k podání nabídky

Tento způsob zadání veřejné zakázky je možné využít v případech, kdy výše budoucího peněžitého závazku bez DPH nepřesáhne 30 mil. Kč, jedná-li se o nemovitost nebo o soubor strojů nebo zařízení, a 7,5 mil. Kč v ostatních případech. Uvedené limity platí pro zadavatele vyjmenované v § 2 písm. b) bodech 1., 5. a 6. zákona (např. územně samosprávné celky). Pro zadavatele vyjmenované v § 2 písm. b) bodech 2., 3. a 4. zákona činí limity 50 mil. Kč, resp. 12 mil. Kč. Zadavatel v tomto případě odešle písemnou výzvu nejméně pěti zájemcům (pokud se nejedná o případ popsany v odst. 2 a 3 tohoto ustanovení). Zákon připouští možnost učinit tento úkon také telefonicky, případně faxem či dálnopisem, ten však musí být do tří dnů potvrzen písemně. Ve výzvě musí zadavatel uvést shodně pro všechny zájemce údaje uvedené v § 49 odst. 4 zákona. uchazeči jsou povinni prokázat kvalifikační předpoklady podle § 2b zákona způsobem dle § 2c zákona. Minimální lhůta pro zpracování nabídky musí být zachována u každého uchazeče v délce alespoň 14 dnů, přičemž první den této lhůty je den

následující po doručení výzvy zájemci. Výzvu je zadavatel povinen zveřejnit rovněž na centrální adrese.

B. § 49a zákona – zjednodušené zadání

Uzavření smlouvy na základě výzvy nejméně třem zájemcům zákon připouští v případech, kdy výše budoucího peněžitého závazku bez DPH nepřesáhne 5 mil. Kč, jedná-li se o nemovitost nebo o soubor strojů nebo zařízení, a 2,5 mil. Kč v ostatních případech. Uvedené limity platí jak pro zadavatele vyjmenované v § 2 písm. b) bodech 1., 5. a 6. zákona (např. obce), tak i pro zadavatele vyjmenované v § 2 písm. b) bodech 2., 3. a 4. zákona. Tato výzva nemusí mít písemnou formu (může být učiněna i ústně, telefonicky nebo faxem) je pouze nutné ji doložit písemným záznamem. Ve výzvě zadavatel stanoví pro všechny zájemce shodné požadavky na zpracování nabídkové ceny podle místa plnění veřejné zakázky, na dobu plnění, případně zde uvede další své požadavky nezbytné pro plnění této veřejné zakázky. Lhůtu pro předložení nabídek zákon při tomto způsobu zadání žádným způsobem nespecifikuje, její určení záleží výhradně na potřebách zadavatele. Rovněž v tomto případě je zadavatel povinen text výzvy zveřejnit na centrální adrese. Dodržení výše uvedených postupů je nutné, neboť i v této tíživé situaci se při výběru zájemců o veřejnou zakázku musí dbát na hospodárné vynakládání veřejných prostředků.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže také poskytuje na žádost zadavatelů konzultace o případném postupu při zadávání veřejných zakázek a bližší informace lze získat na adrese: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Joštova 8, 601 56 Brno.

Případně na tel. číslech: 54216 1233, 54216 1232, 54216 1220

V Brně dne 13.8.2002

Ing. Josef Bednář

předseda

Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Poznámka:

Tento výklad se nevztahuje na veřejné zakázky, které poskytuje v celém rozsahu právnická osoba zřízená za tím účelem zadávajícím ministerstvem, jiným správním úřadem nebo územním samosprávným celkem.

Poznámka (4. 10. 2002)

Zjednodušení situace zadavatelů při zadávání veřejných zakázek v souvislosti s povodňovými škodami představuje novelizace zákona o zadávání veřejných zakázek zveřejněná pod č. 424/2002 Sb., která s účinností od 27.9.2002 do textu zákona doplňuje nové ustanovení § 50 odst. 1 písm. b) zákona, podle něhož je možné uzavřít smlouvu na podkladě písemné výzvy zadavatele jednomu zájemci o veřejnou zakázku k podání nabídky v případě odstraňování

následků živelní nebo jiné pohromy a bezprostředně navazující obnovy jí zničeného majetku, a to v případě, že tato živelní nebo jiná pohroma je mimořádnou událostí, na základě níž byl vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav, a to po dobu trvání vyhlášeného stavu do uplynutí 3 měsíců ode dne, kdy vyhlášený stav nebezpečí nebo vyhlášený nouzový stav skončil. Plnění veřejné zakázky musí být zahájeno do 6 měsíců od ukončení zadání veřejné zakázky (od uzavření smlouvy). Uplyne-li lhůta 3 měsíců uvedená v citovaném § 50 odst. 1 písm. b) zákona před dnem 31.12.2002, je posledním dnem této lhůty 31.12.2002.